

התכנית העיראקית - אלא כל תכנית המכוונת להניח את היהודים כמיעוט חמידי תפגש בהתנהגותו הנמרצת. יתכן שבורסטד מסייע לאיימסון ורוברס ולי כהן מתאונן למה אין חיים משתף אותם ומודיע להם על המצב.

13.10.38 ✓

פ.ר. קיבל מברק שהידיד יצא אחמול הנה באוירון. יגיע בשמונה הערב. בין המפקדים (ערבים או אנגלים?) פרצו חלוקי דעות, יש מחסור בצידוד, ועומדים להציע *Trace*.

סלגרפתי למשה: "הידוע לך סיבת ומטרת טיסת הידיד - סלגרף מיד". ברל סבור שייתכן כי בשעת ביקורו של צד הברזל נתגלו חילוקי דעות בינו ובין ה-ג. ומשום כך נשלח הידיד הנה.

יתכן, אך יש גם לפרש את המברק שבין מפקדי הכנופיות פרצו חילוקי דעות, כי קשה להניח שדווקא עכשיו לאחר שפרסמו על משלוח צבא נוסף ופתן סמכות מורחבת למ-ל - יבקשו מהכנופיות לעשות שביחה נשק - - - -

גם חוסר הצידוד - אף כי יש להאמין על ממשלתנו כל דבר - חל לפי ההגיון יותר על הכנופיות מאשר על הצבא. ואולי כל הדבר הוא רק שמועה בעלמא.

חיים ביקש להתקשר עם קרידי לברד משר הדבר - לפי שעה לא עלה בידי. (שחים עשרה וחצי).

בשלוש נפגש חיים עם מ.מ., ובערב סועד *J.S.* אצל חיים. הידיד יהיה בביחו בשעה אחת עשרה בערב - ונדע.

- כעבור רבע שעה נחקר גרידי עם חיים. לאחר ששמע כאילו נכונים בארץ ^{להשלים} ~~השלים~~ עם הכנופיות - הודיע נמרצות דבר זה לא יתכן (רבע לפני אחת).

- ווידנגלד צלצל אחמול לברוד ששמע מפי ידיד "אר"י שהיה שלוש בחברה גרמנית ובחוכה גם אנשי הצירות הגרמנית, אחד מאלה אמר:

The Furer has arranged for the proper solution of the Pal. problem.
When Fink was in Ankara, one of the twelve conditions he made was that
Turkey must abandon its friendly attitude towards the Jews....

כדאי שליכטהיים יגש עוד פעם לאנקרה לחהות על קנקנו הגרמני.

- ירבלום ראה אחמול את בלוס. אפר לו 3 דברים:

- (1) מחר ידבר עם דלדיה וידרוש ממנו פעולה מקבילה לזו של אמריקא,
- (2) מחנגד לתכנית פדרציה סורית אר"ית, המכוונת נגד תרכיה,
- (3) די-טרטל בקרוב יעזוב כהונתו במקומו יחמנה אחד משני אלה: או Henry Hays או Labonne, ציר צרפת בברצלונה. הצבא חומך באחרון.

- בעשרים אחרי חמש שב חיים משרד המושבות ושוחח עם מ.מ. על שלשה דברים:

- א) עליה נוער. חיים מבטיח שבסעיף זה דיבר קסוח וחריפות כאשר לא דיבר כבר זמן רב, ומ.מ. נחרס. הבטיח שלא ישנה המצב ולא יקבע מכסימום. אולם הוא רוצה לדעת המוסדות שמקבלים נערים, אם הם מובטחים בקיומם ואם הם באמת נוער - כלומר לא למעלה מבני 17.
- ב) מדיניות. גילה בסוד (וחיים השביע אותנו לא לגלות, והבטיח שלא יספר אפילו לוויירה) שאין דו"ח מאוחד. בעוד זמן קצר (7-10 ימים) ימסור לו התוכן. לא תהיה עכשיו חלוקה, אבל חלוקה תבוא כעבור ששה חדשים. (כך אומר חיים בשם מ.מ., אבל אין בסחון גמור מי הוא בעל המימרה). בעוד שלושה שבועות יהיה שקט בארץ.

בחודש דיצמבר יש בדעתו לכנס ועידה יהודית ערבית, לא מערבי א"י (אבל לא פרט מי ייצג הערבים). הציע לחיים לא לבזבז עכשיו כספו ולשמור האמצעים בשביל הועידה....

מ.מ. סיפר לו שהודיע לסיווידי שלשני דברים לא חסכים הממשלה: א) מעמד מיעוט בשביל היהודים, ב) הפסקת העליה (אבל - קיצוצה?..) התגובה של אמריקא סייעה לו. הערבים סוענים שרק הציונים דוחים הצעה העירקים וטוב שהממשלה רואה שהיהדות עומדת מאחורי הציונים.

חיים הראהו את מכתבו של אמרי בדבר שיחתו עם טווידי - והדבר עשה רושם על מ.מ.

ג) תרכיה. חיים סיפר מה שאמר סיר הורס רוטבולד; האימפריה הבריטית אבדה (כך סיפר בשמו הרולד ניקולסון). מ.מ. היה מדוכא מאמירה זו. חיים אמר **אא** לו אנו יכולים להציל אתכם.

- כיצד? - יש אפשרות של בלוק גדול; יוגוסלביה, רומניה, יוון, תרכיה, שיהיה בעד אנגליה. זה תלוי בתרכיה. אם תרכיה תהיה נאצית - אבדתם, את תרכיה אפשר לרכוש במלווה של חמשים מיליון. הם רוצים לפתח ארצם. אנחנו היהודים נשתתף בחלק והשאר תחנו אתם. אני מוכן ללכת לתורכיה - אם הליפטם, יתן לי פספורט בשם מזויף. כשתורכיה תהיה אתכם - יש גם הלבנון והבית הלאומי, וכל **אאאאאא** המזרח הקרוב בידכם. יש לסמוך על התורכים שהם יחזיקו את הערבים במסגרת. עליכם רק להבטיח ידידות תרכיה.

דברים אלה עשו רושם כביר - לדברי חיים - על מ.מ., והוא רוצה לסדר ביום השני הבא (17 לח"ז) ארוחת צהרים עם הליפטס חיים ומ.מ.

מ.מ. אמר לו - עליך רק להיות מה בדיצמבר, כשתתכנס הועידה הערבית היהודית. תדאג שיהיה לך משלחת חזקה, וישתתפו בה אמריקנים.

חיים מלא עכשיו הרעיון החרכי, והוא רוצה בשבוע הבא ללכת לפריס בענין זה. כשיסע לאנקרה הוא רוצה שגם משה יבוא שמה.

- ענין הועידה היהודית הערבית מדאיג. ברור מה שהם רוצים; החלוקה סתבטלה ורוצים להביא לידי הסכם על אחוז עליה, וכנראה גם על צורה של שלטון עצמי בארץ.

מ.מ. אמר לו שיאמר לערבים שיוזמנו לוועידה; אנגליה תוסיף שלוש בארץ, לא לחמיד או בכל אופן עוד כמה זמן. ועליה לא תמסוק.

דבר זה טעון עיון רציני.

לונדון, 13.10.38

גרינברג היקר -

הפעולה שנעשתה באמריקא עשתה רושם באנגליה - וגם בחוגי הממשלה. בקבינט יש התרוצצות. משרד המושבות הוא - לפי שעה - אחנו, אבל יש כוחות חזקים, וביחוד משרד החוץ, נגדנו. מצד אחד הוא בעצמו מסייע לחגבורת האופוזיציה הערבית, מצד שני הוא מסתייע בה בטענותיו בקבינט. ההערבות אמריקא הרשמית יכולה להשפיע כאן, ואין להזניח שום מאמץ עד שהנשיא בעצמו יאמר דברו לאנגליה.

שלחתי לוורטהיים העתק מכתבי להנהלה שבו ניתחתי את מצבנו לאור הסיטואציה העולמית.

אני שולח לך כאן העתק מכתב לילדי, שיוסיף לך אולי דבר מה להבנת המצב.

יהכנן שבמשך הימים הקרובים יתבהר המצב - ואודיע לך בלי אחור.

שלום לכל החברים - שלך

ד. בן-גוריון.

לונדון, 13.10.38

רייס היקר -

נוסף להעתק מכתבי להנהלה אני שולח לך העתק מכתבי לילדי - על הסיכויים בעתיד הקרוב. תראה המכתב גם לטבנקין.

בימים הקרובים אולי יתבהר קצת המצב. באמריקא נעשית עכשיו פעולה טובה - ויש לה תוצאות.

כשיחבר דבר מה - אודיעך.

תכתוב לי על "השימונגען" בפולין ועל המצב בתנועתנו.

בברכה, ד.ב.ג.

א.ב.ג.